

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУК УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор, професор
О.В. Куклін
«31» серпня 2015 р.

**Порядок та умови обрання
студентами вибіркових дисциплін**

Черкаси 2015

1. Загальні положення

1.1. Положення про вільний вибір студентами вибіркових дисциплін (далі – Положення) містить основні вимоги щодо здійснення студентом права вибору відповідно до Розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року.

1.2. Підготовка фахівців з вищою освітою в Черкаському державному бізнес-коледжі (далі – коледж) здійснюється за відповідними освітньо-професійними, освітніми програмами на таких рівнях вищої освіти:

- початковий рівень (молодший спеціаліст / молодший бакалавр);
- перший (бакалаврський) рівень.

1.3 Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти (освітньо-кваліфікаційному рівні) передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої (освітньо-професійної) програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня):

- молодший бакалавр / молодший спеціаліст;
- бакалавр.

Молодший бакалавр (молодший спеціаліст) – це освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, що здобувається на початковому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 90-120 кредитів ЄКТС.

Бакалавр – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста становить 120-180 кредитів ЄКТС.

1.4. Освітня програма з будь-якої спеціальності містить нормативну частину, що визначається стандартом вищої освіти, та варіативну, що визначається випусковою кафедрою. Обсяг дисциплін вільного вибору студентів складає не

менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС (національних кредитів), передбачених для освітньої програми даного рівня вищої освіти.

1.5. Навчальні дисципліни за вибором студента – це дисципліни, які вводяться коледжем для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування потреб Черкаської області тощо.

Вибіркові дисципліни надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій в межах базової спеціальності з метою формування компетенцій здобувача відповідно до вимог регіонального ринку праці.

1.6. При виборі дисциплін студент повинен забезпечити виконання встановленого річного (семестрового) обсягу навчальних кредитів - 60 кредитів на навчальний рік (30 кредитів на семестр).

Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми студент здійснює при формуванні індивідуального навчального плану. Індивідуальний навчальний план студента розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані студентом, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця певного рівня вищої освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю, та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, державна атестація випускника).

1.7 Вибіркові навчальні дисципліни поділяються на:

- дисципліни за вибором ВНЗ;
- дисципліни за вибором студента (освітній рівень бакалавр).

Дисципліни за вибором ВНЗ за певною спеціальністю є для студента обов'язковими.

1.8 Вибіркові дисципліни (за вибором студента) представлені в навчальному плані відповідної спеціальності (освітньої програми) парами альтернативних дисциплін, що вивчаються в конкретному семестрі і є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Студент певної спеціальності в обов'язковому порядку обирає одну із запропонованих дисциплін.

Дисципліни вільного вибору студента представлені в навчальному плані відповідної спеціальності переліком дисциплін, що включає в себе як дисципліни відповідної випускової кафедри (циклової комісії), так і дисципліни інших кафедр (циклових комісій), що є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Кількість та обсяг дисциплін вільного вибору студента для конкретного семестру вказана в навчальному плані. Студент має право обрати дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із навчального плану іншої спеціальності, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у семестрі.

Якщо студент обирає дисципліну з іншого навчального плану, він зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою дисципліни, та скласти відповідний підсумковий контроль, в тому числі екзамен, не зважаючи на кількість екзаменів, які передбачені навчальним планом його спеціальності в даному семестрі. Студент не може обирати дисципліни з інших навчальних планів, якщо наслідком його вибору передбачувано є формування академічної заборгованості через відсутність необхідного рівня вхідних знань та вмінь.

2. Навчально-методичне забезпечення вибірових дисциплін

2.1 Викладання вибірових дисциплін можуть здійснювати всі кафедри (циклові комісії) коледжу за умови наявності відповідного кадрового, навчально- методичного та інформаційного забезпечення, яке спроможне задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраною спеціальністю.

2.2. Перелік вибірових дисциплін періодично переглядається та оновлюється відповідно до сучасних вимог. Пропозиції щодо змін до варіативної частини навчального плану на наступний навчальний рік формуються завідувачем відповідної кафедри (циклової комісії) до 25 травня поточного навчального року у поданні на ім'я заступника директора з навчально-методичної роботи.

2.3. Затверджені переліки вибірових дисциплін розміщуються для ознайомлення студентів на офіційному сайті інституту (розділ «Студентові», «Дисципліни за вибором студентів») на сторінках відповідних кафедр із зазначенням короткого опису змісту дисципліни, обсягу в кредитах ЄКТС та семестру викладання.

3. Порядок формування вибіркової складової індивідуального навчального плану студента

3.1 Для формування контингенту студентів для вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік (навчальний семестр) кафедри (циклової комісії) ознайомлюють студентів з переліком вибірових дисциплін, викладання яких вони забезпечують, та їхніми анотаціями, сприяють студентам в одержанні в повному обсязі інформації про вибірову дисципліну. Для отримання більш детальної інформації студенти мають право ознайомитись з навчальними та робочими навчальними програмами дисциплін, а також навчальними планами підготовки фахівців з інших спеціальностей.

3.2 Кафедри (циклової комісії) здійснюють попередній запис студентів на вивчення дисциплін вільного вибору для здобувачів ступеня бакалавра:

- до 10 червня поточного навчального року – (на наступний навчальний рік);

- до 10 вересня поточного навчального року – для студентів I курсу.

3.3 Мінімальна чисельність студентів у групі з вивчення вибірових дисциплін повинна складати не менше 25 осіб – для гуманітарних дисциплін і

природничо-наукових та загальноекономічних дисциплін, не менше 10 осіб – для дисциплін професійного спрямування.

Якщо на вибіркoву дисципліну не записалася мінімально необхідна кількість студентів, кафедра доводить до відома студента про перелік дисциплін, які вважаються не обраними, і студент може обрати ту дисципліну, де є або може з'явитися достатня кількість студентів, або дисципліну вільного вибору іншої кафедри.

3.4 Після погодження дисциплін з кафедрами студенти подають декану заяви про обрані ними дисципліни (додаток 1) з проханням включити їх до свого індивідуального плану

3.5 На підставі заяв студентів завідувачі відділень формує накази про створення груп для вивчення вибіркoвих дисциплін на наступний навчальний рік – для студентів II курсу і старше, на поточний навчальний рік – студентів I курсу. У разі вибору дисципліни всіма студентами однієї групи в наказі наводиться шифр групи без списку студентів. У разі формування змішаних або неповних груп в наказі наводяться списки студентів із зазначенням групи, у якій вони навчаються.

3.6 Заяви студентів щодо вибіркoвих дисциплін, включених після погодження у встановленому порядку до індивідуальних планів, зберігаються на відділені впродовж всього терміну навчання.

3.7 Якщо студент із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, звертається до завідувача відділення із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Студент, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які вважаються базовими для його спеціальності, або з міркувань оптимізації навчальних груп і потоків.

3.8 Наказ, підписаний директором, є підставою для заповнення студентами ІНПС. План є основним документом обліку роботи студента й вирішення спірних питань. Усі дисципліни, внесені студентом у ІНПС, є обов'язковими для вивчення. Студент в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення запланованої дисципліни. Самочинна відмова від запланованої

дисципліни тягне за собою академічну заборгованість з позбавленням стипендії. Внесення у ІНПС додаткових дисциплін без згоди завідувача відділення та внесення змін у наказ коледжу не має юридичної сили. Вивчені таким чином курси не зараховуються.

3.9 Протягом двох тижнів після підписання наказу про вивчення вибіркових дисциплін студенти зобов'язані заповнити індивідуальні плани та погодити із завідувачем відповідного відділення.

3.10 Щорічно, в перший тиждень після завершення навчального семестру студенти подають відповідному завідувачу відділення ІНПС для перевірки фактичного виконання плану і прийняття рішення щодо подальшого навчання студентів.

3.11 Розклад занять формується навчальним відділом з урахуванням необхідності забезпечення права студентів на вивчення дисциплін вільного вибору в час, що не співпадає з розкладом занять студента за спеціальністю. У разі неможливості для студента відвідувати заняття за розкладом іншої спеціальності, за погодженням з деканом складається індивідуальний графік вивчення дисципліни.

Завідувачу відділення

_____ (назва відділення)

_____ (ПІБ завідувача відділення)

студента групи № _____
спеціальності _____

_____ (ПІБ студента)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний план на 20____ - 20____
навчальний рік наступні дисципліни вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

_____ (Дата)

_____ (підпис)

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач відділення _____
назва

_____ (Дата)

_____ (підпис)

_____ ПІБ

Куратор групи № _____

_____ (Дата)

_____ (підпис)

_____ ПІБ